

ՊԱՏՎԱՍՏԱՆՅՈՒԹԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Պոլիոմելիտի պատվաստանյութ Ի՞նչ է անհրաժեշտ ձեզ իմանալ:

Many Vaccine Information Statements are available in Armenian and other languages. See www.immunize.org/vis
Պատվաստանյութի վերաբերյալ շատ տեղեկատվական նյութեր հասանելի են հայերենով և այլ լեզուներով:
Տե՛ս՝ www.immunize.org/vis

1 Ինչո՞ւ պատվաստվել:

Պատվաստումը կարող մարդկանց պաշտպանել **պոլիոմելիտից**: Պոլիոմելիտը վիրուսային հիվանդություն է: Այն տարածվում է մի մարդուց մյուսին՝ շփումների հետևանքով: Այն կարող է տարածվել նաև վարակված մարդու կղանքով վարակված սննդամթերք կամ խմիչք ընդունելով:

Պոլիոմելիտով վարակված մարդկանց մեծ մասը ախտանիշներ չի ունենում և կարող է ապաքինվել առանց բարդություններ ունենալու: Սակայն երբեմն պոլիոմելիտ ունեցող մարդկանց մոտ անդամալուծություն կարող է առաջանալ (չեն կարողանում շարժել ձեռքերն ու ոտքերը): Պոլիոմելիտը կարող է բերել մշտական անաշխատունակության: Պոլիոմելիտը կարող է նաև մահվան պատճառ դառնալ՝ կաթվածահար անելով շնչառության համար օգտագործվող մկանները:

Պոլիոմելիտը ժամանակին սովորական երևույթ էր Միացյալ Նահանգներում: Այն ամեն տարի կաթվածահար է արել և սպանել հազարավոր մարդկանց՝ Նախքան պոլիոմելիտի պատվաստանյութի ներմուծումը 1955թ.-ին: Պոլիոմելիտի վարակի դեմ բուժում չկա, բայց այն կարող է կանխվել պատվաստումով:

Պոլիոմելիտը վերացվել է Միացյալ Նահանգներում: Բայց այն դեռևս շարունակում է հանդիպել աշխարհի այլ մասերում: Եթե մենք պատվաստման միջոցով պաշտպանված չլինեք, հիվանդության վերադարձի համար բավական է, որ մի երկրից գա պոլիոմելիտ ունեցող ընդամենը մեկ մարդ: Եթե հիվանդությունն աշխարհից վերացնելուն ուղղված ջանքերը հաջողությամբ պսակվեն, մի օր մենք պոլիոմելիտի պատվաստանյութի կարիք չենք ունենա: Մինչ այդ, մեզ անհրաժեշտ է շարունակել պատվաստել մեր երեխաներին:

2 Պոլիոմելիտի պատվաստանյութը

Ակտիվությունից զրկված պոլիոմելիտի պատվաստանյութը (IPV-ն **ԱԶՊՊ**) կարող է կանխել պոլիոմելիտը:

Երեխաները

Մարդկանց մեծ մասը IPV ստանում է մանկական տարիքում: IPV-ն սովորաբար տրվում է 2, 4, 6 ամսականում մինչև 18 ամսական և 4-ից 6 տարեկանում:

Ժամանակացույցը կարող է տարբեր լինել որոշ երեխաների համար (ներառյալ նրանց, ովքեր ուղևորվում են որոշակի երկրներ, և նրանց, ովքեր IPV-ն ստացել են որպես համակցված

պատվաստանյութի մաս): Ձեր բժիշկը կարող է ձեզ հավելյալ տեղեկություններ տալ:

Մեծահասակները

Մեծահասակների մեծ մասը IPV-ի կարիք չունի, քանի որ նրանք արդեն իսկ պատվաստված եղել են երեխա տարիքում: Բայց որոշ մեծահասակներ բարձր ռիսկի տակ են գտնվում և պետք է ստաժեն պոլիոմելիտից պատվաստվելու մասին՝

- աշխարհի որոշ մասեր ուղևորվող մարդիկ,
- լաբորատորիաների աշխատողները, որոնք գործ ունեն պոլիոմելիտի վիրուսի հետ և
- բուժաշխատողները, որոնք բուժում են հիվանդների, ովքեր կարող են պոլիոմելիտ ունենալ:

Բարձր ռիսկայնության տակ գտնվող այս մեծահասակները կարող են IPV-ի 1-ից 3 դեղաչափերի կարիք ունենալ՝ կախված նրանից, թե նախկինում նրանք քանի դեղաչափ են ստացած եղել:

Այլ պատվաստանյութեր ստանալու հետ մեկտեղ IPV-ի պատվաստանյութ ստանալու ռիսկեր հայտնի չեն:

3 Որոշ մարդիկ չպետք է ստանան այս պատվաստանյութը

Պատվաստանյութ ներարկող անձին տեղյակ պահեք՝

- **Եթե պատվաստանյութն ստացող անձը սուր և կյանքին սպառնացող ալերգիաներ ունի:**
Ձեզ խորհուրդ չի տրվում պատվաստվել, եթե դուք երբևէ IPV-ի դեղաչափ ստանալուց հետո ունեցել եք կյանքին սպառնացող ալերգիկ ռեակցիա կամ այդ պատվաստանյութի որևէ բաղադրիչի նկատմամբ սուր ալերգիկ ռեակցիա եք ունեցել: Հարցրեք ձեր բժշկին, եթե ցանկանում եք պատվաստանյութի բաղադրիչների մասին տեղեկություններ ստանալ:
- **Եթե պատվաստանյութն ստացող անձն իրեն վատ է զգում:**
Եթե թեթև հիվանդություն ունեք, ինչպես, օրինակ՝ մրսածությունը, դուք, հավանաբար, կարող եք այսօր պատվաստում ստանալ: Եթե միջին աստիճանի կամ ծանր հիվանդություն ունեք, դուք, հավանաբար, պետք է սպասեք մինչև ապաքինվելը: Ձեր բժիշկը կարող է ձեզ խորհուրդներ տալ:

4 Պատվաստանյութից առաջացող ռեակցիաների ռիսկերը

Ցանկացած դեղամիջոցի դեպքում՝ ներառյալ պատվաստանյութը, հնարավոր են կողմնակի ազդեցություններ: Դրանք սովորաբար մեղմ են արտահայտված լինում և անցնում են ինքնաբերաբար, սակայն հնարավոր են նաև լուրջ ռեակցիաներ:

Որոշ մարդիկ, ովքեր IPV-ի պատվաստանյութ են ստանում, ցավ են զգում ներարկման տեղում: Հայտնի է, որ IPV-ն լուրջ խնդիրներ առաջացնի, և շատ մարդիկ դրա հետ կապված որևէ խնդիր չեն ունենում:

Այլ խնդիրներ, որոնք կարող են առաջանալ պատվաստանյութ ստանալուց հետո՝

- Մարդիկ երբեմն ուշագնաց են լինում բուժօգործողություններից հետո՝ ներառյալ պատվաստումը: Մոտավորապես 15 րոպե նստած կամ պառկած մնալը կարող է օգնել կանխելու ուշաքափությունը և վայր ընկնելու հետևանքով առաջացած վնասվածքները: Հայտնեք ձեր բժշկին, եթե դուք թեթև գլխապտույտ եք զգում, կամ տեսողության փոփոխություն, կամ ականջներում զնգոց եք զգում:
- Որոշ մարդկանց մոտ թևի ցավն ավելի սուր և երկարատև է լինում, քան ներարկումներին հետևող սովորական ցավի զգացողությունը: Սա շատ հազվադեպ է լինում:
- Ցանկացած դեղամիջոց կարող է առաջացնել սուր ալերգիկ ռեակցիա: Պատվաստանյութից առաջ եկած նման ռեակցիաները շատ հազվադեպ են՝ միլիոնավոր դեղաչափեր տալուց մոտավորապես 1 դեպք, և կարող են առաջանալ պատվաստումից հետո մի քանի րոպեից մինչև մի քանի ժամվա ընթացքում:

Ինչպես և ցանկացած դեղամիջոցի դեպքում, շատ փոքր հավանականություն կա, որ պատվաստանյութը լուրջ վնասվածքի կամ մահվան պատճառ հանդիսանա:

Պատվաստանյութերի անվտանգությունը միշտ վերահսկվում է: Կրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար այցելեք՝ www.cdc.gov/vaccinesafety/

5 Ի՞նչ տեղի կունենա լուրջ ռեակցիայի առկայության դեպքում:

Ի՞նչ պետք է ես փնտրեմ:

- Փնտրեք ձեզ վերաբերող ցանկացած բան, ինչպես, օրինակ՝ խիստ ալերգիկ ռեակցիայի նշաններ, շատ բարձր ջերմություն կամ անսովոր վարքագիծ:

Սուր ալերգիկ ռեակցիայի նշանները կարող են ներառել՝ ցան, դեմքի և կոկորդի այտուցվածություն, դժվարացած շնչառություն, արագ սրտխփոց, գլխապտույտ և թուլություն: Դրանք սովորաբար սկսվում են պատվաստումից հետո մի քանի րոպեից մինչև մի քանի ժամ անց:

Ի՞նչ պետք է ես անեմ:

- Եթե դուք կարծում եք, որ դա **սուր ալերգիկ ռեակցիա** է կամ այլ անհետաձգելի դեպք, որը չի կարող սպասել, զանգահարեք 9-1-1 կամ գնացեք մոտակա հիվանդանոց: Հակառակ դեպքում՝ զանգահարեք ձեր կլինիկա:

Այնուհետև, ռեակցիայի մասին պետք է հայտնել Vaccine Adverse Event Reporting System-ին (VAERS) (Պատվաստանյութերի հետ կապված անբարենպաստ երևույթների հաշվետվությունների համակարգին): Այդ տեղեկատվությունը պետք է գրանցի ձեր բժիշկը, կամ դա դուք կարող եք անել ինքներդ ՎԱԵՐՏ վեբ կայքի միջոցով՝ www.vaers.hhs.gov, կամ զանգահարելով **1-800-822-7967** հեռախոսահամարով:

VAERS-ը բժշկական խորհրդատվություն չի տրամադրում:

6 Պատվաստանյութից ստացված վնասվածքի փոխհատուցման ազգային ծրագիրը

National Vaccine Injury Compensation Program-ը (VICP) (Պատվաստանյութից ստացված վնասվածքի փոխհատուցման ազգային ծրագիր) դաշնային ծրագիր է, որը կոչված է փոխհատուցելու որոշակի պատվաստանյութերից վնասվածք ստացած մարդկանց:

Մարդիկ, ովքեր կարծում են, որ վնասվել են պատվաստանյութից, կարող են իրազեկվել ծրագրի և բողոք ներկայացնելու մասին՝ զանգահարելով **1-800-338-2382** կամ այցելելով VICP-ի վեբ կայքը՝ www.hrsa.gov/vaccinecompensation: Փոխհատուցման պահանջ ներկայացնելու համար կա ժամանակային սահմանափակում:

7 Ինչպե՞ս կարող եմ ավելին իմանալ:

- Հարցրեք ձեր առողջապահական ինստիտուտից: Նա կարող է ձեզ պատվաստանյութի փաթեթի ներդիրը տալ կամ առաջարկել այլ աղբյուրներ տեղեկություններ ստանալու համար:
- Չանգահարեք ձեր տեղական կամ նահանգային առողջապահության դեպարտամենտ:
- Կապվեք Centers for Disease Control and Prevention-ի (CDC) (Հիվանդության վերահսկման և կանխարգելման կենտրոնների) հետ՝
- Չանգահարեք **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** կամ
- այցելեք CDC-ի վեբ կայքը՝ www.cdc.gov/vaccines

